

פרשת חיי שרה

הנה רבקה לפניך קח ולך... (כד, נא)

אליעזר מספר ללבן ולבתואל על שליחותו ובסיום סיפורו הוא אומר: "הגידו לי החלטתכם." ולפלא, לבן ובתואל עונים לו תשובה, שלכאורה, אינה מתאימה לרשעים: "ויען לבן ובתואל מה' יצא הדבר גו' הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי אישה לבן אדוניך כאשר דיבר ה'".

לכאורה, צריך להבין כיצד במהירות כה רבה נתנו לבן ובתואל את רבקה בלי לבדוק על החתן המיועד? מנין להם שהוא, אליעזר, שלוחו של אברהם? וכי אותו רמאי נהפך בן רגע למאמין? ועוד, אם באמת היה מוכן לבן לתיתה בקלות, מדוע שוב חזר בו וניסה לעכבה "אולי תשב איתנו הנערה ימים או עשור" וכן באומר "נקרא לנערה ונשאלה את פיה"?

מתרץ ה"כתב סופר", דאף זה היה מתכסיסיו של לבן הארמי, שהרי טבעו של עולם כאשר באים לאדם להציע בפניו שידוך לבתו, הריהו חוקר בתחילה בטיבו של הבחור ומשפחתו ואחר מכן מתחיל הוא למנות את מעלותיה של בתו כדי לשבחה בעיני הבריות שיקפצו לקחתה. אך אם יתנהג האדם כשיבואו להציע בפניו שידוך לבתו ויאמר "הנה היא לפניכם קחו ולכו" ולא ידרוש בטיבו של החתן ומשפחתו כלום, הרי הדבר אומר דורשני ומסתמא מקחו רע ועל כן מחפש הוא להפטר מבתו זאת בכל מחיר.

כך חשב לבן בתחילה באומר "הנה רבקה לפניך קח ולך". הוא סבר שבתשובתו זו יסוג אליעזר מבקשתו ולא ירצה לקחתה, אך כשראה שאליעזר אכן מתכוון ברצינות לקחתה ואף לא להתמהמה, אז הוא מחפש אמתלאות כדי לעכבה. פתאום הוא נזכר שצריך לשאול את רבקה - "ויאמרו נקרא לנערה ונשאלה את פיה" - ומדוע קודם לא חשב לשאול? אלא שהיה בטוח שאליעזר יסוג מבקשתו.

מעשה נפלא על חתן שנסוג מרצונו לשאת אישה מובא בספר "ואין למו מכשול" ח"י: מסופר על האדמו"ר רבי יהושע מבעלז זצ"ל, שפעם נכנס אל חדרו יהודי אחד, שניכר על פניו עצב עמוק. כשפצה האישה את פיו וסח את אשר מעיק על ליבו, התברר הסיבה ליגונו. וכך סיפר האיש בקול רוטט מבכי: "בני יחידי אשר אהבתי התחבר לאנשים ריקים ופוחזים והושפע מדרכיהם הנלוזות. הוא יצא לתרבות רעה, התדרדר מדחי אל דחי ועתה מתכוון לשאת אישה נוכריה. כה כעסתי כששמעתי זאת, עד אשר גירשתי אותו מעל פניי והוצאתי אותו מביתי. אך לאחר מעשה חשבתי לעצמי האם היה מן הראוי לעשות זאת או שמא היה עלי לנקוט דרך אחרת."

"אכן", - נענה הצדיק - "לא היה זה נכון להרחיקו מהבית. שנה את התנהגותך כלפיו ומעתה התחל לקרב את הבן אליך. השב אותו הביתה והשתדל להביא אותו אלי."

שב האיש אל עירו ופנה לחפש את בנו. כשמצאו, לא האמין האב למראה עיניו. אותו בן שעזב את ביתו גאה והדור, היה עתה מסכן ואומלל, בגדיו הקרועים השתלשלו ברישול מעל גופו ומקום מגורים לא היה לו.

עשה האב כדברי הרבי ופנה אל בנו ואמר לו: "בוא הביתה."

הבן הסכים ובבואו הביתה זכה ליחס נפלא. אביו האכילו והשקוה במיטב המאכלים והמשקאות ואף רכש בעבורו בגדים חדשים ונאים. כל אותה העת לא שוחח האב עם בנו מאומה על אודות נישואיו לאותה נוכריה, והבן התענג על שהותו בבית אביו והתאושש מהעוני והמחסור שהיו מנת חלקו בעת האחרונה.

באחד הימים פנה האב אל בנו ואמר לו: "מתעתד אני לנסוע לאדמו"ר מבעלז. התחפוץ להצטרף אלי?"

פרשת חיי שרה

הבן שהכיר טובה לאביו על כל מה שעשה עבורו, החליט לגרום לו קורת רוח והצטרף לנסיעה. במהלך הנסיעה שוחחו השניים על נושאים רבים ובין היתר דיברו על אודות נישואיו של הבן. בזה הרגע לבשו פני הבן ארשת של נחישות והוא אמר חד - משמעית: "בעניין זה לא אשנה את דעתי ואיש בעולם לא יצליח להשפיע עלי לשנות דעתי, וגם הרבי שלך לא יצליח בכך"!!!

"ומה בדבר בני משפחתה של אותה נוכריה- " שאל האב את בנו - "כיצד לא תחשוש מהם שמא רוצחים ושודדים הם?"

"הו, אבא..." - השיב הבן בביטול. - "מדוע תחשוב כך, אנשים הגונים הם!"

בהגיעם לבעלז, נכנסו שניהם אצל הרבי והרבי פתח בשיחה נלבבת עם אותו הבן עד שחש כי הבן רוחש לו אמון רב.

לאחר מכן הגיש לו הרבי טלית - קטן מצוייצת כהלכתה, לבנה כשלג, ואמר לו: "לבש אותה מתחת לבגדיך. אמור אתה להימצא בקרב הנוכרים וזהו מקום סכנה, והטלית הזו תהא לך לשמירה". הבן, שרחש אמון לרב ושמח כי הרבי כלל אינו מנסה להשפיע עליו לבל יינשא לנוכריה, הסכים ללבוש את הטלית - קטן.

זמן קצר לאחר ששבו האב ובנו מנסיעתם לבעלז, הגיע מועד נישואיו של הבן, בהילולא וחינגא כדרכם של הנוכרים.

על פי עצת הרבי מבעלז, השתתף בטקס גם האב היהודי. הוא ישב מן הצד ליד שולחן קטן שהוכן במיוחד עבורו ועקב בעיניו אחר הנוכרים המתהוללים בראש השולחן. ישב בנו החתן והשתכר והתהולל כחבריו הגויים.

כטוב ליבו ביין חש הבן בחום רב והסיר את בגדו העליון. למרות זאת יקד היין - שרף בקרבו והציף אותו בחום. ניסה, איפוא, להשתחרר מעוד מלבוש ועוד מלבוש עד אשר ניגלה לעיני כל הקהל בגד מוזר - טלית קטן בצבע לבן.

מיד קרא אחד הנוכרים בתדהמה: "הביטו! הן זהו בגד של יהודים! החתן לובש בגד של יהודים! החתן הוא יהודי!"

כשראו זאת שאר הנוכרים, בחמת זעם התנפלו עליו ואמרו לו: "מדוע אמרת שאתה גוי? כיצד העזת?"

הם הרעימו בקולותיהם והפליאו בו מכותיהם. מכות קשות ומכאיבות ספג החתן ולבסוף גורש מהחתונה ונאלץ לנוס על נפשו כל עוד רוחו בו... אותו חתן יהודי נוכח לדעת כי אכן בני משפחתה אינם אלא חבורת רוצחים ושודדים. החבילה נפרדה והבן נעשה לבעל תשובה וחזר לצור מחצבתו. והכל בזכות מצוות ציצית...

הא לך כוחה של מצווה היכולה להציל אדם אף שירד לשאול תחתית וכולם נואשו מהאפשרות להצילו, ובזכות מצווה אחת ניצל מנישואי תערובת המטמאים את האדם וצאצאיו לדורי - דורות.

פרשת חיי שרה

מקור: ברכת דוד